

MEMORIA XUSTIFICATIVA DO CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE O INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO DA CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E ORDENACIÓN DO TERRITORIO, E O COLEXIO OFICIAL DE ARQUITECTOS DE GALICIA, RELATIVO Á CONVOCATORIA DUN CONCURSO PARA O DESENVOLVEMENTO DUNHA ESTRATEXIA DE COR E MATERIAIS NAS DOCE GRANDES ÁREAS PAISAXÍSTICAS DO CATÁLOGO DAS PAISAXES DE GALICIA

(1) O Instituto de Estudos do Territorio, organismo autónomo adscrito da Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio, é o órgano da Administración autonómica que ten atribuído o exercicio das competencias en materia de ordenación, protección e xestión da paisaxe.

No mencionado ámbito material, constitúe un dos obxectivos, a da posta en marcha de instrumentos para a protección, xestión e ordenación das paisaxes de Galicia, entre outros, os catálogos e as directrices de paisaxe, recollidos no artigo 8 da Lei 7/2008, de 7 de xullo de protección do paisaxe de Galicia, así como a delimitación das grandes áreas paisaxísticas sobre as que se desenvolverán os catálogos da paisaxe e elaborar os catálogos da paisaxe de Galicia, recollida no artigo 10f da Lei 6/2007, do 11 de maio, modificado pola lei 2/2016, do 10 de febreiro do solo de Galicia.

(2) Antecedentes:

O 20 de outubro do ano 2000, España asinou en Florencia o Convenio Europeo da Paisaxe (CEP). Este recoñeceu xuridicamente o dereito da cidadanía a gozar da paisaxe como compoñente do seu benestar e calidade de vida. Á luz deste Acordo Internacional, as paisaxes eríxense nunha ferramenta útil para intervir na complexidade actual da gobernanza do territorio, en especial para contribuír na preservación dos seus aspectos patrimoniais, naturais e culturais, e para acadar unha maior coherencia nas políticas territoriais. De acordo co exposto no artigo 4 do CEP cada Estado aplicará o Convenio segundo o seu propio reparto de competencias, de conformidade cos seus principios constitucionais e a súa organización administrativa, e respectando o principio de subsidiariedade, tendo en conta a Carta Europea de Autonomía Local.

Trala ratificación do Convenio e a súa entrada en vigor en todo o territorio español, con data 1 de marzo de 2008, a Comunidade Autónoma de Galicia procedeu a regular a materia da paisaxe, conforme ao seu ámbito competencial establecido nos artigos 27.3 e 27.30 do Estatuto de autonomía de Galicia, referentes ás competencias exclusivas da comunidade galega nas materias de ordenación do territorio, urbanismo e vivenda e ás normas adicionais sobre protección do

medio ambiente e da paisaxe, nos termos do artigo 149.1.23 da Constitución española. O resultado foi a Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da Paisaxe de Galicia .

Dende o ano 2011, a CMATI está a desenvolver unha Estratexia da Paisaxe de Galicia e acometeu a súa revisión no ano 2014, cara a posta en valor, protección e recuperación da paisaxe. Trátase dunha política transversal a todos os departamentos que se alongará durante toda a lexislatura incidindo en accións que acaden unha nova sensibilidade para construír a Galicia do futuro, a terra, o territorio e a paisaxe que queremos deixarlle ás xeracións vindeiras. A Galicia do futuro constrúese agora e é unha tarefa de todos, porque todos somos paisaxe.

O desenvolvemento das competencias en materia da paisaxe da Xunta de Galicia é levado a cabo polo Instituto de Estudos do Territorio.

(3) **Finalidade** Para os efectos sinalados, tense previsto formalizar co Colexio Oficial de Arquitectos de Galicia o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende o día da súa sinatura ata o 30 de decembro de 2016.

(4) O convenio ten por obxecto establecer as condicións de colaboración entre a Conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio, a través do Instituto de Estudos do Territorio, e o Colexio Oficial de Arquitectos de Galicia, aos efectos de elaborar a estratexia de cor e materiais nas doce grandes áreas paisaxísticas definidas no catálogo das paisaxes de Galicia.

A finalidade da Estratexia de Cor e Materiais de Galicia é a redacción dunhas guías e directrices técnicas, científicas e obxectivas para a regulación do emprego da cor e os materiais de revestimentos arquitectónicos nas paisaxes urbanas e rururbanas das doce Grandes Áreas Paisaxísticas de Galicia. Estas pautas de composición para edificacións estarán orientadas a acadar unha axeitada integración paisaxística e así contribuír a unha maior calidade dos espazos públicos urbanos e do medio rural.

Esas pautas centraranse nos tipos de materiais máis recomendables para os diferentes elementos das construcións e edificacións, así como nas gamas ou paletas de cores máis congruentes coas características das contornas nas que se vaian empregar. Para elo será preciso documentar a realidade existente na paisaxe urbana de cada área paisaxística, identificando as principais tipoloxías de fachada. A partir desta análise e diagnose previa elaborárase unha carta de cores e materiais locais para cada unha das grandes áreas paisaxísticas.

A Estratexia de Cor e Materiais de Galicia procurará analoxías coa arquitectura popular galega de cada área paisaxística, podendo ademais propoñer novas cores e materiais que harmonicen coa

paisaxe construída. Trátase de configurar un conxunto de cores e materiais "deseñado" a partires dos empregados historicamente en cada rexión xeográfica, pero ampliados para permitir unha arquitectura aberta a novas achegas e contrastes equilibrados e harmónicos.

A estratexia plasmarase nunha serie de recomendacións e propostas prácticas, que terán un carácter orientativo, e que poderán servir de fundamento e axuda para que os plans urbanísticos e os instrumentos de ordenación do territorio as concreten, para ámbitos territoriais menores, e por tanto dunha forma máis detallada e cun alcance normativo.

O desenvolvemento da Estratexia de Cor e Materiais de Galicia basearase nas 12 grandes áreas paisaxísticas delimitadas no Catálogo das Paisaxes de Galicia, cuxo plano se recolle no Anexo I.

Dadas as diferentes características das 12 áreas establecéronse dous grados de dificultade para o desenvolvemento da estratexia de cor e materiais:

- a. As áreas de: Rías Baixas, Golfo Ártabro; Galicia Central; e Chairas e Fosas Luguesas.
- b. As restantes grandes áreas paisaxísticas, e dicir: Serras Orientais; Serras Surorientais; Chairas, Fosas e Serras Ourensás; Ribeiras Encaixadas do Miño e do Sil; Costa Sur- Baixo Miño; Chairas e Fosas Occidentais; Galicia Setentrional; A Mariña-Baixo Eo

A partir desta análise estruturouse o desenvolvemento da estratexia na convocatoria dun concurso a realizar polo COAG para a selección de seis equipos para facer a estratexia de cor e materiais nas doce grandes áreas paisaxística do Catálogos das paisaxes de Galicia, segundo as bases reflectidas nos Anexos II e III.

A selección dos equipos levarase a cabo por un xurado conformado paritariamente por representantes do COAG e da CMAOT.

Unha vez seleccionados os 6 equipos, o COAG levará a cabo as seguintes actuacións:

- 4 Contratos celebrados polo COAG para o desenvolvemento da estratexia nunha área A e nunha área B
- 2 Contratos celebrados polo COAG para o desenvolvemento da estratexia en dúas áreas B

O Instituto de Estudos do Territorio aportará durante o prazo de vixencia do convenio a cantidade máxima de **163.350,00 €** (cento sesenta e tres mil trescentos cincuenta euros).

(5) O instrumento convencional que se pretende asinar fundaméntase no seguinte:

A Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, ten por obxecto o recoñecemento xurídico, a protección, a xestión e a ordenación da paisaxe de Galicia, entendendo que a paisaxe

ten unha dimensión global de interese xeral para a comunidade galega, conforme o Convenio europeo da paisaxe, aprobado en Florencia o 20 de outubro de 2000 a proposta do Consello de Europa, que entrou en vigor o 1 de marzo de 2004, e foi ratificado polo Estado español mediante o Instrumento do 28 de xaneiro de 2008.

O artigo 5 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, establece que os poderes públicos de Galicia velarán para que, no ámbito das súas competencias, se adopten as medidas específicas necesarias para a protección, xestión e ordenación da paisaxe e, no seu capítulo III, establece os instrumentos para conseguilo. Entre eles, os catálogos da paisaxe, definidos no seu artigo 9 como os documentos de referencia que, apoiándose nas distintas áreas xeográficas, morfolóxicas, urbanas e litorais existentes no territorio galego, deberán delimitar, con base nos diferentes estudos e traballos existentes na materia, as grandes áreas paisaxísticas de Galicia, identificando os diversos tipos de paisaxe existentes en cada unha delas e as súas características diferenciais. O contido dos catálogos da paisaxe aparece recollido neste mesmo artigo.

A disposición derradeira segunda da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do solo de Galicia, modifica o artigo 10 da Lei 6/2007, do 11 de maio, de medidas urxentes en materia de ordenación do territorio e do litoral de Galicia, e establece que é función do Instituto de Estudos do Territorio, entre outras a de delimitar as grandes áreas paisaxísticas sobre as que se desenvolverán os catálogos da paisaxe e elaborar os catálogos da paisaxe de Galicia.

Neste sentido resulta necesario para complementar as directrices da paisaxe a realización dun documento a modo de estratexia que determine as liñas a seguir en materia de cores e materiais nas construcións existentes no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia, tendo en conta tanto a cor como o material inciden de forma directa na composición da nosa paisaxe.

A Lei 11/2001, do 18 de setembro, de colexios profesionais da Comunidade Autónoma de Galicia, establece no seu artigo 7.3 que a Comunidade Autónoma de Galicia poderá subscribir convenios de colaboración cos colexios profesionais para a realización de actividades de interese común e para a promoción de actuacións orientadas á defensa do interese público.

O Colexio Oficial de Arquitectos de Galicia, desde fai hai anos, vén desenvolvendo cometidos de recolleita de información e aposta tecnolóxica, sobre temas de interese da edificación, urbanismo e a paisaxe para os seus colexiados e para o público en xeral, así como colaborando coa Xunta de Galicia.

(6) Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación do Texto Refundido da Lei de contratos do sector público, aprobado por Real Decreto Legislativo 3/2011, do 14 de novembro, con independencia de que, de acordo co previsto no artigo 4.2 da devandita norma, lle sexan de aplicación os principios desta Lei para resolver as dúbidas e lagoas que puidesen presentarse.

Santiago de Compostela, 30 de xuño de 2016

A directora do Instituto de Estudos do Territorio

Inés Santé Riveira

